

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
สารบัญแผนผัง.....	(12)
 บทที่	
1. บทนำ.....	1
1. ความสำคัญของปัญหาและสภาพปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	5
3. ขอบเขตในการศึกษา.....	6
4. วิธีการศึกษา.....	7
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
 2. กฎหมายไทยว่าด้วยสิทธิของคนไร้สติในการก่อตั้งครอบครัว ตามกฎหมาย.....	11
1. การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน กฎหมายรัฐธรรมนูญ.....	12
1.1 การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน กฎหมายรัฐธรรมนูญ ก่อนปี พ.ศ. 2475.....	12
1.2 การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน กฎหมายรัฐธรรมนูญ หลังปี พ.ศ. 2475.....	12
2. การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน กฎหมายเอกชน.....	15
2.1 กรณีที่ไม่มีการกล่าวอ้างความเป็นระหว่างประเทศ.....	15

2.1.1 การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน	
กฎหมายตราสามดวง.....	15
2.1.1.1 การสมรส.....	16
2.1.1.2 การทำให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	16
2.1.1.3 การรับบุตรบุญธรรม.....	17
2.1.2 การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน	
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	18
2.1.2.1 การสมรส.....	18
2.1.2.2 การทำให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	19
2.1.2.3 การรับบุตรบุญธรรม.....	19
2.2 กรณีที่มีการกล่าวอ้างความเป็นระหว่างประเทศ.....	20
2.2.1 การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน	
กฎหมายขัดกัน (ก่อนปี พ.ศ. 2481).....	20
2.2.2 การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน	
พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย	
พ.ศ. 2481.....	22
2.2.2.1 การสมรส.....	22
2.2.2.2 การทำให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	23
2.2.2.3 การรับบุตรบุญธรรม.....	23
3. การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมาย	
ในกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว.....	24
3.1 การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายในกฎหมาย	
ว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว (ก่อนปี พ.ศ. 2478).....	24
3.2 การรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายใน	
พระราชบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. 2478.....	25
3.2.1 การสมรส.....	25
3.2.2 การทำให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	26
3.2.3 การรับบุตรบุญธรรม.....	26

3. กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของคนไร้สัญชาติ ในการก่อตั้งครอบครัว.....	29
1. กฎหมายระหว่างประเทศที่รับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัว เกี่ยวกับการสมรส	29
1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948.....	30
1.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966.....	31
1.3 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ค.ศ. 1966.....	33
1.4 อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979.....	34
2. กฎหมายระหว่างประเทศที่รับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัว เกี่ยวกับการทำให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	35
2.1 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989.....	36
3. กฎหมายระหว่างประเทศที่รับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวเกี่ยวกับ การรับบุตรบุญธรรม.....	37
3.1 อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979.....	37
3.2 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989.....	37
4. แนวนโยบายของประเทศไทยเกี่ยวกับสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวของคนไร้สัญชาติ	42
1. แนวนโยบายที่เกี่ยวกับการก่อตั้งครอบครัว.....	42
1.1 แนวนโยบายที่เกี่ยวกับการสมรส.....	42
1.1.1 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. 2541.....	43

1.1.2 หนังสือกรมการปกครอง ที่ ม 0301.ส/ว1170 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2543 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการ ตรวจสอบเงื่อนไขและการจดทะเบียนสมรสของคนต่างด้าว เพื่อให้ฝ่ายทะเบียนปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน.....	44
1.2 แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทำให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	47
1.2.1 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. 2541.....	47
1.3 แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรับบุตรบุญธรรม.....	47
1.3.1 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. 2541.....	48
2. แนวนโยบายที่จำเป็นสำหรับสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวของ คนไร้สัญชาติ.....	49
5. คนไร้สัญชาติผู้ทรงสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายไทย.....	56
1. คนไร้สัญชาติที่เกิดในประเทศไทย.....	56
2. กรณีคนไร้สัญชาติที่เข้าเมือง.....	68
2.1 คนไร้สัญชาติที่เข้าเมืองถูกกฎหมาย.....	69
2.1.1 คนไร้สัญชาติที่เข้าเมืองถูกกฎหมายและได้รับ สิทธิอาศัยถาวร.....	69
2.1.2 คนไร้สัญชาติที่เข้าเมืองถูกกฎหมายและได้รับ สิทธิอาศัยชั่วคราว.....	70
2.2 คนไร้สัญชาติที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในประเทศไทย.....	72
2.2.1 คนไร้สัญชาติที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและได้รับการผ่อนผัน ให้อาศัยอยู่.....	73
2.2.2 คนไร้สัญชาติที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและไม่ได้รับ การผ่อนผันให้อาศัยอยู่.....	75
2.3 คนไร้สัญชาติที่ถูกสันนิษฐานให้เป็นคนเข้าเมืองผิดกฎหมาย.....	79

2.3.1 คนไร้สัญชาติที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและได้รับการผ่อนผัน ให้อาศัยอยู่ และในปัจจุบันได้มีนโยบายให้สิทธิอาศัย ถาวร.....	80
2.3.2 คนไร้สัญชาติที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและได้รับการผ่อนผัน ให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยในลักษณะชั่วคราว.....	83
6. กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวกับการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายไทย.....	87
1. กระบวนการยุติธรรมระดับภายในประเทศ.....	87
1.1 กระบวนการทางตุลาการ.....	87
1.1.1 ศาลยุติธรรม.....	87
1.1.2 ศาลปกครอง.....	89
1.2 กระบวนการที่มีได้เป็นตุลาการ.....	92
1.2.1 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา.....	92
1.2.2 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน.....	96
2. กระบวนการยุติธรรมระดับระหว่างประเทศ.....	98
2.1 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน.....	99
2.2 คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม.....	100
2.3 คณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี.....	101
2.4 คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็ก.....	101
7. ผลของการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายไทยต่อคนไร้สัญชาติ.....	105
1. สิทธิในการอุปการะเลี้ยงดู.....	105
1.1 สิทธิในการอุปการะเลี้ยงดูระหว่างสามีและภรรยา.....	105
1.2 สิทธิในการอุปการะเลี้ยงดูระหว่างบิดามารดากับบุตร.....	107
1.3 สิทธิในการอุปการะเลี้ยงดูระหว่างผู้รับบุตรบุญธรรมและ บุตรบุญธรรม.....	108
2. สิทธิในการเป็นผู้แทนในการฟ้องร้องคดีแพ่ง.....	109
2.1 สิทธิในการเป็นผู้แทนในการฟ้องร้องคดีแพ่งระหว่างสามีภรรยา.....	110

2.2 สิทธิในการเป็นผู้แทนในการฟ้องร้องคดีแพ่งระหว่าง	
บิดากับบุตร.....	111
2.3 สิทธิในการเป็นผู้แทนในการฟ้องร้องคดีแพ่งระหว่าง	
ผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรม.....	112
3. สิทธิไม่ถูกทำลายความมั่นคงของครอบครัว.....	112
4. สิทธิในการรับมรดก.....	113
4.1 สิทธิในการรับมรดกกระหว่างสามีและภรรยา.....	114
4.2 สิทธิในการรับมรดกกระหว่างบิดามารดากับบุตร.....	114
4.3 สิทธิในการรับมรดกกระหว่างผู้รับบุตรบุญธรรมและ	
บุตรบุญธรรม.....	115
5. สิทธิในการเป็นผู้แทนในการฟ้องร้องคดีอาญา.....	115
5.1 สิทธิในการเป็นผู้แทนในการฟ้องร้องคดีอาญาระหว่างสามี	
ภรรยา.....	116
5.2 สิทธิในการเป็นผู้แทนในการฟ้องร้องคดีอาญาระหว่าง	
บิดากับบุตร.....	117
6. สิทธิอาศัยในประเทศไทย.....	117
6.1 กรณีสามีและภรรยา.....	118
6.2 กรณีบิดากับบุตร.....	119
6.3 กรณีผู้รับบุตรบุญธรรมกับบุตรบุญธรรม.....	120
7. สิทธิในการได้สัญชาติไทย.....	121
7.1 กรณีสามีภรรยา.....	122
7.2 กรณีบิดามารดากับบุตร.....	123
7.3 กรณีผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรม.....	124
8. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	128
ภาคผนวก.....	135
ก. แสดงตัวอย่างบัตรประจำตัวของกรมการปกครอง(บัตรประจำตัวชนกลุ่มน้อย).....	136
ข. แสดงตัวอย่างบัตรประจำตัวแรงงานต่างด้าว.....	139